

Találkozás

Este volt, téli hideg; lassan lustán hullott a hó. Délután kezdett csak havazni és estére már fehérre festette a városka házait és zezugos uccáit.

Este féltízkor már teljesen kihalt a kisvárosi főtér amely úgy fehérlett kopár tisztaságában mint egy idecsöppent hómező. A magas, oszlopon himbálódzó lámpa fénye egyesült a hó vakító fehérségével és valami különös szürkésfehér fénnel vonta be a teret.

A megvilágított köznél melyet a villany hasított a hómályból, két embernek kereszteződött az útja. Az egyiket meleg cipőbe, nadrágba bújtatott láb vitte és kövér bunda kapaszkodot a nyakába; a másik pedig fáradtan vonszolta maga után hidegtől átjárt, ágyonhajszolt testét. Az egyik egészen letről kapaszkodott fel a pénz és hatalom magaslatára, míg a másik épen arról a magaslatról csúszott alá mint egy átadva másíknak a helyét.

Mikor a bundás úriembert meglátta olyamire gondolt hogy nem történt tulajdoképen semmi különösebb változás mindössze helyet cseréltek, ők ketten. — Vajjon menyien vannak ilyenek? — töpregett magában s közben hallgatta a frissen hullott hó egyenletes ropogását talpa alatt. Hirtelen keserű lett a szája, valami görcsös vonás torzult ajkán és valami szórító nyomást érzett a szívében. Egy pillanat századrésze alatt átfutott agyán átélt életének minden fénye pompázó nyugodtsága és a hodoló kalapemelés, mellyel a mellette elhaladó gazdagot köszöntötte inkább a saját multjának szólt mint Gazdag úrnak. A zsebébe nyúlt, előrántotta zsebkendőjét, náthásan dédelgetőn megfújta, törölte orrát és szapora léptekkel elsietett.

Ő ott maradt, a lámpánál. Talán melegebbnek érezte ezt a helyet, talán irtozott nekivágni a fagyos homálynak, vagy talán nem volt hovamennie. Nekidőlt a villanyoszlopnak és elgondolkozva nézte a hópelyheket. — Milyen jól tud alkalmazkodni az ember — gondolta, miközben felemelte egyik lábát, hogy a cipőtalppótlékként szolgáló „Frank” skatulya tetejét helyére igazítsa. Eszébe jutott hogy milyen nehezen birta csak megszokni mostani társaságát amelyben a rakodó — munkások már előkelő helyet töltenek be, agyába révedt az is, hogy milyen jól érzi magát most közöttük.

Pillantása a földre esett és egy tárgyon akadtt meg, melyet a hó még nem fedett be telyesen. Lehajolt utána. Felemelte. Egy bőrtárca volt. Finom tapintású, puha bőrű tárca. Látszik hogy va-

lami érték őrizője. Csodálkozó melegség futott át a szíven. — Hát lehetséges? hát még történhetnek velem is szerencsés csodák? — vajjon ki veszithette el? Bizonyára az előbb az a jól öltözött úr. — Ki akarta nyitni a tárcát, de valami visszatartotta. Tőprengeni kezdett. — Vajjon mi lehet benne? talán ezresek!!? talán százasok!?! vagy talán csak tizesek? Jó lenne az is; szálást szerezhetnék és ehetnék is valamit. Talán még cipőtalpra is maradna egy-két garas.

Keze már egészen egybenőtt a tárcával. Már nem is fázott. Ábrándozott. Ruhát vett; felmelegedett; jólakott tárcával a kezébe.

Azután más jutott az eszébe. Aki a tárcát elvesztette, gazdag. Nem tudja biztosan, egy vállalatnak vagy egy banknak a vezére. Hálás lenne, ha visszaadná a tárcát; érdeklődne felőle, állást is szerezne neki, ami mindenesetre jobb lenne, mintha egy napra jóllakhatik. Forró érzés futott át testén. Jóknak és adakozóknak képzelte a kapitalistákat és jónak a máskor kegyetlen világot. Futni kezdett az úr után. Szaladt lihegve, verejtékezve, kezében görcsösen szorongatta a tárcát.

Messziről szemébe ötlött a tárcatulajdonos nyugodtjárású alakja... Mindjobban közeledett hozzá... Mindössze egy-két ház távolság volt még köztük... Végre elérte! Megállt előtte. Lihegő, akadozó hangon elmondta, hol és hogyan találta meg a tárcát.

A bundás úr barátságosan, sajnálkozó mosollyal hallgatta, majd átvette a tárcát és széjjelnyitotta.

Egy közeli ablakból világosság szűrődött ki; a réveteg fény a tárcára esett. S ő kidülledt szemmel nézte...

Szivatárca volt.

A gazdag kínálón feléje nyújtotta.

Tétovázó újjakkal húzott ki egy szivart.

Rágyújtott.

Röviden, majdnem hidegen elköszönt.

Két-három szippantás után eldobta a szivart.

A szeme homályos lett, — a szívét pedig egy eddig még soha nem érzett fájás szorította össze. Eszébe jutottak előbbi gondolatai, valami helycseréről, közte és Gazdag úr között. — Persze... — vigasztalta magát. — Hiszen tulajdonképen nem történt semmi, csak két ember helyet cserélt; és ez a két ember találkozott egy téli estén, amikor hideg szél szántott végig a keskeny kisvárosi uccákon s a hó lassan, némán hullott az alvó városra.

Sajó Károly